

Business

Automobilska industrija poručuje: S.O.S. Dok švedska vlada razmišlja o paketu pomoći za svoju gigantsku automobilsku industriju, ali u potpunosti isključuje mogućnost kupovine kompanija Saab i Volvo koje su u američkom vlasništvu, američki giganti iz Detroita GM, Ford i Chrysler od Kongresa traže zajmove ukupne vrednosti \$34mlrd, kako bi izbegli bankrot. Iz ove tri kompanije su objavili da im je zajednička prodaja u novembru pala za gotovo 40%. Kompanije iz Detroita su u novembru već tražile \$25mlrd pomoći, koja im nije odobrena, jer nisu dokazale da se mogu održati na tržištu. Nakon odbijanja, kompanije su predstavile planove restrukturiranja i sada očekuju da će Kongres odobriti pomoć industriji koja zapošljava 10% zaposlenih u SAD. Iz kompanije Chrysler najavljuju da će ukoliko ne dobiju pomoć od \$7mlrd do kraja decembra ostati bez novca početkom 2009.

Rusija planira nove mere za podsticaj ekonomije. Ruska vlada je objavila da priprema novi paket mera za podsticanje ekonomije, pri čemu je ruski predsednik *Dimitrij Medvedev* pozvao Kremlj da pokuša da iskoristi prednosti pada cena. Ministar finansija *Aleksej Kudrin* je izjavio da vlada radi na planu u sklopu kojeg bi se u rusku ekonomiju ubrizgalo dodatnih \$10,7 mlrd u cilju podsticanja kreditiranja kompanija i pomoći ruskim kompanijama da prebrode aktuelnu krizu. Državni novac bi se iskoristio i za otkup hipotekarnih zajmova od banaka. Više od \$1 mlrd će biti upućeno *Aeroflotu* i drugim vodećim avioprevoznicima, dok će oko \$250 mil biti namenjeno za subvencioniranje zajmova za poljoprivrednike. Iz Centralne banke Rusije stižu vesti da se ruski bankarski sistem stabilizovao, dok iz ministarstva ekonomije potvrđuju da će ove godine ekonomski rast dostići 6,8%. U isto vreme stopa inflacije će dostići 13,5%.

Dve godine Srpske asocijacije menadžera. Na nedavno održanoj II redovnoj Skupštini *Srpske asocijacije menadžera* je izabran novi UO ove organizacije i predsednik SAM-a. U naredne dve godine Asocijaciju će voditi dosadašnji predsednik *Slobodan Vučićević*, a pored njega Upravni odbor činiće i *Ana B. Bovan, Jelena Galić, Dmitar Polovina, Branimir Bošković, Srđan Janičijević, Srđan Šaper, Ljuba Grujić, Zoran Drakulić, Bojan Radun i Veran Matić.*

Kina upozorava proizvođače igračaka. Vlast u Kini zahteva od proizvođača igračaka da održe visok kvalitet proizvoda i da ne primaju sumnjive strane narudžbine. Kineska vlada se posvetila ovom problemu kako se ne bi ponovila prošlogodišnja afera sa otrovnim igračkama kada su milioni ovih proizvoda povučeni sa tržišta. "Kineska odeljenja za kvalitet nastaviće sa proverom kvaliteta igračaka, posebno onih koje se izvoze", izjavio je portparol Ministarstva spoljnih poslova *Qin Gang.*

Communications

Novinari iza rešetaka. U svetu je zabežen porast zatvaranja novinara koji svoje tekstove objavljuju na internetu. Prvi put je i brojka pritvorenih novinara koji rade u elektronskim medijima nadmašila broj pritvorenih novinara koji rade u štampanim. U poslednjem izveštaju *Komiteta za zaštitu novinara* se ističe kako je ove godine 125 novinara završilo iza rešetaka, od čega su 56 novinara iz elektronskih medija - internet blogeri, urednici portala, novinari informativnih internet stranica. U 53 slučaja je zabeleženo pritvaranje novinara, urednika i fotografa iz štampanih medija. U treću kategoriju spadaju televizijski i radijski novinari. Iako je danas medijska sloboda veća nego ikada, novinari se sve više pritvaraju jer iznose kritički stav prema režimima ili deluju protiv nacionalnih interesa, navodi se u izveštaju.

IT društvo Srbije. Osnivačka konferencija *Društva IT Service Management Forum Srbije* održaće se 10.12.2008. u hotelu *Hyatt*. Osnovni cilj konferencije je da promoviše uključjenje *Društva itSMF Srbije* u međunarodnu *itSMF* organizaciju i da na jednom mestu omogući lokalnim kompanijama, javnom sektoru i svim profesionalcima da se upoznaju sa najnovijim trendovima, ekspertskim znanjem i praktičnim iskustvima u IT Service Managementu.

Jesen stiže... *Eurostat* navodi da stanovnici EU sve stariji stupaju u brak i to muškarci stariji za 2,3 godine, odnosno žene za 2,6, uzimajući u obzir period od 1990 do 2003. U izveštaju stoji i da žene sve kasnije ostaju u drugom stanju, te da je prosek godina starosti trudnica koje nose prvu bebu tokom 2006. dostigao čak 31 godinu u nekim zemljama. Ovi podaci ukazuju da će se u narednih 25 godina deo populacije od 60 godina i više povećavati za 2 mil svake godine.

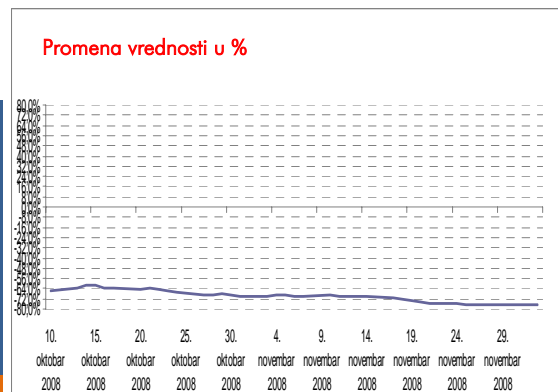
Godišnjica AGROPRESS-a. Povodom četvrte godišnjice rada, Udruženje novinara za poljoprivredu *AGROPRESS* je dodelilo nagrade za najangažovanije novinare *Aleksandru Radoviću - Radio Beograd* i *Marini Cenić - BETA*. Osnovni zadaci *Udruženja* su unapređenje rada novinara koji prate ovaj sektor i edukacija seoskog stanovništva. U saradnji sa *USAID*, *Udruženje* je najavilo realizaciju projekta edukacije žena na selu koji ima za cilj da popravi njihov socio-ekonomski položaj. Predsednica *Udruženja Jasmina Nikitović Stojčić* kaže da u Srbiji ima 260.000 domaćinstava u kojima je prosečna starost 50 god. Mnogi nisu zasnovali porodice, a statistika kaže da će za 10 godina svako četvrto selo u Srbiji nestati. Ovi podaci su naveli *Udruženje* da 2009. godinu posvete ženama u agrobiznisu.

BC Portfolio

Sigurni smo da svi oni koji su uložili kapital u HOV jedva čekaju novogodišnju noć, kako bi sebi pored ostalih želja, poželeti i oporavak ovog tržišta.

Naziv akcije	Vrednost 03. 03. 2008.	Vrednost 05. 12. 2008.
Dijamant	104.000,00	30.800,00
Soja Protein	136.080,00	36.960,00
Veterinarski Zavod	141.183,00	38.556,00
Energoprojekt Hldg	137.760,00	38.640,00
Aik Banka	156.910,00	33.184,00
Metals Banka	157.844,00	18.484,00
Ukupna vrednost	833.777,00	196.624,00

Kretanje indeksa berzi u regionu

	Vrednost 26. 11. 2008	Vrednost 03. 12. 2008.	promena
Belex 15	547,86	539,18	-1,58%
Crobex	1.642,65	1.518,13	-7,58%
Birs	1.071,67	1.037,51	-3,19%
Nex 20	8.941,14	7.495,80	-16,17%
Moste	372,47	334,21	-10,27%
MBI 10	2.364,99	2.400,80	1,51%

Tips & Tricks - Kako reći NE šefu i ostati živ :-)

Šta se dešava u vašoj organizaciji kada lider nije u pravu? Da li se zaposleni bez pogovora povinuju njegovim stavovima i odlukama, čak i kada se sa njima duboko ne slažu, ili se suprotstave i iznesu argumente za to? Nažalost, glasno izrečen stav u većini organizacija koje počivaju na autoritetu jednog čoveka ne može ostati bez posledica, što se najčešće svodi na marginalizaciju ili odlazak osobe koja remeti „harmoniju i

jedinstvo“. Verovatno se i vama dogodilo da od nadređenog dobijete zadatak za koji smatrate da nije vredan truda i da će loše uticati na zadovoljstvo klijenata ili na pad motivacije zaposlenih. Naravno, u ovakvim situacijama morate postupati oprezno. BC Bilten vam daje savete kako da svom šefu kažete šta mislite, a da pritom ne izvučete deblji kraj.

U svakom slučaju, nagla reakcija nije dozvoljena. Međutim, može vam se desiti da iako sačekate jedan dan i nakon toga uđete u kancelariju svoga šefa i kažete: „Mislim da ovo nije najbolje rešenje“, dobijete odgovor: „Naravno da jeste!“ Ukoliko i dalje nastavite sa: „Želim da promenim plan“, možete dobiti odgovor: „Ne!“ U takvim situacijama stavljate svog nadređenog u neprijatnu situaciju gde on mora da se brani. Najbolji način bi bio ukoliko biste zamolili svog šefa za sastanak na kojem biste ga pitali da vam pomogne da zadatak bolje razumete. Samo tako ćete moći da dođete do željenih odgovora gde ćete imati priliku da iznesete svoje argumente.

Pojavite se na sastanku sa sveskom i olovkom i pitajte šefa koji je njegov cilj, šta u stvari želi da postigne zadatkom. Sigurno ćete dobiti odgovor na ovo pitanje. Da biste bili sigurni da ste razumeli ciljeve, možete parafrazirati reči vašeg šefa. Tada možete reći da možete dostići zacrtane ciljeve i zamoliti ga da se vratite sa planom za realizaciju tokom nedelje. Velika verovatnoća postoji da će se šef složiti sa vama. Tada vi stupate na scenu. Razradite plan prema dodatnim uputstvima, nadogradite ga svojim viđenjem problema i metodama za njihovo rešavanje. Ovakav plan će šef prihvatiti.

Nikada

- Ne izgovarajte - Ne slažem se sa vašim planom!
- Ne izgovarajte - Da, ali... Reč ALL sa sobom nosi negativnu konotaciju i kontekst neslaganja sa šefom. Magična reč kojom se briše reč ALL je PREDLAŽEM, ili MOŽDA NE BI BILO LOŠE DA...
- Ne reagujte impulsivno i ne iznosite svoje emocije. Sačekajte dok ne predstavite alternativni plan.

Uvek

- Na početku sastanka definišite ciljeve. Postavljajte otvorena pitanja radi lakšeg istraživanja detalja. Zahvalite se na informacijama i dogovorite se oko datuma za prezentaciju vašeg plana.
- Proverite da li je vaš plan u skladu sa svim šefovim zahtevima, čak i onim ličnim.
- Zamislite sebe na mestu šefa. Izdvojte šta je dobro u njegovim planovima.
- Ne zaboravite da je vaš cilj da vaš plan bude prihvaćen, a ne da dokazete da šef greši.
- Dopustite da šef započne sastanak.
- Prezentujte plan sa entuzijazmom.
- Naglasite činjenicu da je vaš plan upravo ono što šef zahteva. O detaljima diskutujte samo ako je to zatraženo od vas. Budite kratki i poštujujte vreme svog šefa.

Šta god mislili o svom šefu, bez njega na vašoj strani ne možete napredovati. Dobra komunikacija u okviru kolektiva utiče na kvalitet vašeg rada i predstavlja osnovu za izgradnju profesionalne karijere.

Koncept KREATIVNE KONFRONTACIJE

Predsednik *Johnson & Johnson* insistira na „kreativnoj konfrontaciji“ sa svojim saradnicima, koji moraju biti dovoljno pametni i nezavisni da imaju svoj stav. On ne samo da ohrabruje svoje saradnike da svojim šefovima otvoreno kažu kada se sa njima ne slažu, već od njih to i zahteva. Uspešni menadžeri i lideri očekuju i traže informacije i savete od svojih saradnika, ali isto tako sami provode mnogo vremena „na terenu“ razgovarajući sa zaposlenima i klijentima, u potrazi za najboljim rešenjima. Veliki nemački kompozitor i dirigent *Gustav Maler* je insistirao da vodeći mizicari u orkestrima kojima je dirigovao barem jednom nedeljno budu u publici kao slušaoci, kako bi mogli da steknu sveobuhvatniji utisak i drugačiju percepciju o svom poslu i zadatku koji ih očekuje.

Da li ste počeli da rezimirate godinu koja je za nama? Koliko ste bili uspešni na poslu, u kući, da li ste dovoljno ulagali u sebe, da li ste ostvarili zacrtane prioritete za 2008, ili ste ipak nešto odložili za neka kasnija vremena? Pravi je trenutak da krenete sa planiranjem za 2009. Iskoristite vikend za planiranje i dobro razmislite šta vam je najvažnije u životu.

Vaš Bovan tim

Najveći kukavičluk je kada ne uradite ono u šta ste ubeđeni da je ispravno.

Konfučije

SEMINARI, KONFERENCIJE:

- 04.-05.12.2008. - „Noć reklamoždera“, Sava Centar, Beograd
- 09.12.2008. - „Upravljanje odnosima: Zaposleni kao jedan od stejkholdera“, SAM, PKS, MASMI, Zgrada Lutrija PKS, Beograd
- 10.12.2008. - „Osnivačka konferencija Društva IT Service Management Forumu Srbije“, Hotel Hyatt, Beograd
- 10.12.2008. - „SIEPA - Izvaznik godine 2008.“, Skupština grada Beograda
- 12.12.2008. - „Koncept moralnog kapitalizma kao odgovor na izazove finansijske krize - Stephen B. Young“, SAM i Business Forum Leaders Srbija, zgrada NBS, Beograd
- 16.-17. 12. 2008. - „Konferencija i izložba - Smart Government“, ASIT, Hotel Continental, Beograd

Urednik: Ana B. Bovan
Za vas pišu i:

M. Barać Stojanović, M. Đorđević, D. Tasić,
T. Stojanović, S. Petrović

Grafički dizajn: A. Nikolić

Bovan Consulting
BUSINESS & STRATEGY COUNSEL

Prijava i reklamiranje: bc.bilten@bovan.eu
Adresa redakcije: Žorža Klemansoa 13,
11000 Beograd, Srbija
posetite bovan.eu
Fix +381 11 3036 133, 3036 134,
fax +381 11 3284 380